

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BRÆNDPUNKTET.

Nr. 7.

Juni

1912.

En Skoledag i det gamle Rom.

Ved Tiro.

—:—

Det var en tidlig Morgenstund i Maj Maaned, omtrent ved Solopgang. Marcus var lige færdig med sin Morgenmad — Brød, Ost, Honning og Frugter — da Pædagogen (Hovmesteren) kom ind med hans Skoletaske og skindende hvide, purpurbræmmede Toga over Armen. Det var paa Tide at komme af Sted til Skole. Marcus tog Togaen og svøbte den om sig med Anstand og under Pædagogens kritiske Blik; derpaa skyndte han sig ind til sin Mor, kyskede hende til Farvel, gik over Haven og traadte ind i Biblioteket, hvor hans Far, den værdige og højtansete Marcus Bæbius, allerede sad med sin græske Slave, den lærde Porphyris og studerede Demosthenes Taler. — Marcus Bæbius omfavnede sin Søn, formanede ham til altid at huske sin Pligt, og den unge Marcus sprang gennem Atriet, hvor de besøgende saa smaat begyndte at indfinde sig, og ned i Vesti-

bulen, hvor Pædagogen ventede paa ham sammen med en Slave der skulde bære hans Skoletaske.

De gik ned ad Gaden, Pædagogen ved Marcus Side og Slaven ærbødigt bagefter i tre Skridts Afstand.

Marcus var i den for en romersk Ungersvend meget vanskelige Alder, da han helst vilde snart springe af Sted, snart standse og se paa det stædige Bæst af et Æsel eller paa Dagdriverne derovre paa Hjørnet, der skændes himmelhøjt over et Terningspil eller den fornemme Embedsmand der bæres af Sted i sin Bærestol, fulgt af de stive Listorer. Men et Vink fra Pædagogen mindede ham om hans Pligter, de Krav der stilles til en romersk Yngling i den betydelige Alder af 13—14 Aar, ældste Søn, Arvtager af Familienavnet, Medlem af den ældgamle og berømte bæbiske Slægt — og Marcus skred værdig frem med Næsen lige ud og Armen roligt under Togaen.

Skolen laa i en stille Sidegade. Det var et i Marcus Øjne overmaade beskedent Hus; men i den Retning var man ikke for-

vænt. Hans Halvfætter Publius lærte hos en Mester, der holdt Skole i en gammel Bod nede bag Torvet, hvor Drengene maatte skiftes til at staa op af Mangel paa tilstrækkelige Siddepladser. Og Oliehandlerens Søn, den lille Autonius, -- det vidste han fra sin Pædagog -- sad med Kammeraterne paa den bare Stenbro og læste under aaben Himmel.

Skolestuen var et ret stort, lyst Rum med flere Rækker Bænke og Lærerens Kateder ved den ene Væg. I et Hjørne stod en Marmorbuste af den blinde Homer og i det modsatte en Buste af Platon. Men iøvrigt manglede al Udsmykning.

Her samledes efterhaanden en Snes unge haabefulde Romere, for største Delen Sønner af Senatorer og høje Embedsmænd. De blev alle fulgt til Skole af deres Pædagog og en Slave. Ved Døren afleverede Pædagogen dem og overlod dem til deres egen Samvittighed. Da tilmed Grammatikeren (o: Læren), den lærde Dionysios, aldrig indfandt sig, før Undervisningen skulde begynde, var det intet Under, at Alarmen var stor og Diskussionen levende, inden hver fandt sin Plads.

Med eet forstummede Støjen. Man hørte velkendte Skridt ovre fra den lille Have, og lidt efter traadte Grammatikeren Dionysios ind. Alle Romersønnerne rejste sig i Stilhed og hilste ærbødigt. Dionysios lod Blikket glide ned

over sine unge Disciple, nikkede langsomt og gik op til sit Kateder. -- Han var nu snart en gammel Mand; flere af Drengenes Fædre havde i sin Tid faaet Undervisning hos ham. Men han var berømt for sin dybe Indsigt i den græske Litteratur og ingen kunde som han med Begejstring og Forstaaelse foredrage de homeriske Digte.

Dionysios var en Græker; intet Under derfor, at han satte Græskundervisningen øverst. Der var jo nok en og anden af Børnenes Fædre, der havde anket over dette og ment, at Undervisningen i det latinske Sprog var det vigtigste, at det andet kunde komme i anden Række. Men herimod hævdede Dionysios altid, „at Modersmaalet lærte Børnene nok alligevel, da alle talte det rundt om“. Hermed maatte de gode Fædre da stille sig tilfreds. Og desuden krævede Tiden og Moden et grundigt Kendskab til Græsk hos enhver dannet Romer.

De første Morgentimer var helligede Græskens. Dionysios sad paa sit Kateder og dikterede et Stykke af Homer. Alle Disciple nedskrev det med Metalgriffel paa deres Vokstavler, pynneligt og omhyggeligt. Hver Gang de havde skrevet 2 × 6 Verselinjer, stoppede Dionysios og gik rundt og vurderede Resultatet. Naar Dionysios da skønnede, at de havde skrevet nok, gik han over til at gennemgaa, hvad der var skrevet. Først rent

sprogligt; han lod dem stave og forklare vanskelige Ord, han studerede Lydlæren med dem, Bøjningslæren og Sætningslæren. Og alt med stor Udførlighed og Grundighed.

Marcus var ikke nogen egentlig Mester i Skrivekunsten. Han skrev langsomt, Bogstaverne var store og knudrede. Men hvad! han havde jo ofte set sin Far hjemme diktere til en Slave, det samme kunde han jo gøre engang. Der var altsaa ingen Grund til at ofre for megen Tid og Møje paa det. Og græsk Analyse, skarpsindige Forklaringer af Ords Oprindelse — det var mildest talt noget tørt.

Og Øjnene gled rundt i Stuen hen over den fregnede Tiberius, der sad og tegnede paa det ubeskrevne af Vokstavlen, forbi Mummius, der som sædvanlig sad og sov, stoppede lidt ved den lille tyndbenede Publius, der sad umaadelig flittig og noterede hvert eneste Muk, og havnede til sidst ved Ferlen og Tampen over Katederet. Han maatte smile, de vakte Barndoms minder i ham. Dengang han var ganske lille og gik i Pogeskole og skulde lære Alfabetet og Stavning og den lille Tabel. Hans første Lærer, den gamle hvidbaarede Cylindius, var Elskeligheden selv. Han rørte dem aldrig, sagde knap et ondt Ord, men gav dem Bolsjer, naar de var flinke til at buske Bogstaverne, og lærte dem at regne med Æbler og Blomster, Men han

døde, og de fik i Stedet Mester Verrius. Og da var det ikke længer noget olympisk Liv. Han var en lang muskelstærk Mand Hans Mundheld var altid: „Med Sorg er Lærdommen forbundet.“ Og denne Læresætning beviste han dem ved at tampe dem igennem paa det læsterligste, naar der kunde øjnes en Foranledning. Nu var det heldigvis anderledes. Dionysios slog aldrig. Matematiklæreren, den hidsige Syrus, kunde nok af og til gribe Tampen og slaa ned imellem dem, naar de drillede for slemt.

Under slige behagelige, om end mindre lærerige Betragtninger var denne Del af Undervisningen forbi, og de holdt fri en halv Times Tid og trak Vejret i det rummelige Atrium. Dionysios overlod Drengene til sig selv, det var ikke hans Opgave at lære dem romersk Optræden og Sømmelighed.

Og aldrig saa snart var han ude af Syne, før Drengene halede et Par Vagtler ud af deres Skoletasker; de stillede sig op i en Rundkreds og hidsede Fuglene paa hinanden. Disse stridbare Dyr lod sig ikke længe tirre, men røg i vildt Raseri lige i Øjnene paa hinanden. Drengene opmuntrede snart den ene, snart den anden, drøftede Kampens Chancer, indgik Væddemaal, var lutter Fyr og Flamme. — Indtil der inde fra Huset hørtes lidt slæbende Trin. Saa i Huj og Hast Dyrene fra hinanden og

mer eller mindre halvdøde paa Hovederne i Taskerne igen! Dionysios yndede ikke den Slags Adspredelser.

Drengene sad igen paa Pladserne, og anden Del af Undervisningen begyndte. Nu lærte Dionysios om Indholdet af det skrevne. Om Personerne, der optraadte, baade Guder og Mennesker, deres Skæbner og Ejenommeligheder, om de skildrede Lande og Begivenheder, om den digteriske Skønhed i Versene — om alt indtil de mindste Detailler, Og naar Dionysios havde gennemgaaet dette, læste han det op for sine Disciple, og derefter skulde de læse det op med Forstaelse og med smukt Foredrag af de klangfulde Vers. Og efter Hukommelsen fremsagde de tidligere læste Afsnit af Homer, Vers i Hundredevis, med usvigelig Sikkerhed.

Morgenundervisningen sluttede af med Matematik. Paa Klokkeslet indfandt Læreren sig, den frigivne Syrus. Disse Timer var aldrig kedelige; men det var rigtignok Drengene, der gjorde dem morsomme. Geometri, Arithmetik, Astronomi var ikke særlige æstimerede Fag i Rom, og man nøjedes med det mindst mulige. Men Drengene opfattede Timerne paa deres Maade og udregnede i Stedet de værste Spilopper. Og Syrus belønnede Resultatet med en Flod af drøje Ord, og naar det ikke forslog, med et Indhug med Tampen. Derfor plejede Syrus altid, naar

Dionysios Skridt var helt døet at trække den tunge Skydedør for, saa Støjen holdt sig inden for de fire Vægge. Det var siden Dionysios ved et Uheld var kommet over dem midt i Krigsbulderet. Marcus huskede det ganske tydeligt. Pludselig stod han i Døren. Fælden i Syrus Hånd sank uden en Lyd i Katederet, og alle Drengene sad stive og stumme paa deres Pladser — som de gamle Husguder hjemme paa Arnen. Og Dionysios havde holdt en hel Folketale til dem. Og saa havde Caius Septimius sagt — han skulde nu altid optræde som en Laban — „Jamen, hvad Fordel har vi af at lære dette?“ Hvor paa Dionysios sendte ham et Blik — Marcus glemte det aldrig — vendte sig i Døren, kaldte paa sin Slave og sagde: „Giv Konsulens Søn, Cajus Septimius, en halv Denar (30-35 Øre), siden han endelig vil have Fordel af, hvad han lærer.“

Efter Matematiktimen hentedes Drengene hjem af deres Pædagoger. Et solidt Maaltid, lidt Motion og Hvile. Saa mødtes de igen efter et Par Timers Forløb. Nu toges fat paa de romerske Digtere, og Dionysios studerede Latinen med dem paa samme Maade som Græsk. Til sidst gik en eller flere af de ældste Disciple op paa Katederet og holdt et Foredrag. Den Dag var der to. Titus Carvilius udviklede med stor Patos: „Bondens Tanker ved Synet af det

første Skib.“ Og derpaa tog Lusius Lentulus Ordet og talte paa samme Maade, som han havde hørt den strenge Filosof i Søjlegangen — over Emnet: „At sove Natten igennem, det sømmer sig slet for en Konge.“

Det kunde være en drøj Dag; men nu nærmede Eftermiddagen sig, og saa vinkede Marsmarken med det muntre Liv derude, Ridning, Svømning, Vaabenøvelser. Og det bedste af alt, om tre Uger den 15de Juni begyndte Sommerferien, fire lange dejlige Sommermaaneder ude paa Landet, paa Fars Gods nede ved Neapel.

Den sidste Englænderkamp.

—:—

Enhver normal Københavner ved, at der Grundlovsdagen spillede en Kamp imellem det skotske, professionelle Mesterskabshold Celtic og et udvalgt københavnsk Hold. Denne Kamp var den bedste, der endnu er spillet herhjemme og den endte med den flotteste Sejr for de danske Farver, dansk Fødboldhistorie kan opvise. Vore Spillere fordunklede Skotterne fuldkommen i 2den Halvleg, og spillede alle uden Undtagelse glimrende.

1. Halvleg.

I hele første Halvleg var Skotterne som ventet overlegne, og Kampen stod hele Tiden paa den danske Banehalvdel, men Sofus Hansen klarede alle Skud med Glans. Efter en $1\frac{1}{2}$ Times Spil gik det alligevel galt, en Bold kommer trillende, Sofus glider og falder, og Bolden havner i Nettet. Lige før Halvlegen var forbi, fik Danskerne imidlertid Hjørnespark og Niels sendte Bolden gennem alle 11 Skotters Ben og i Maal. Halvlegen endte altsaa uafgjort med 1 Maal mod 1, men Skotterne havde fortjent mange flere og det var med bange Anelser man saa 2den Halvleg i Møde.

2. Halvleg.

Vore Spillere satte straks et saadant Tempo op, at det hurtigt tog Vejret baade fra Skotterne og Tilskuerne — og de holdt det hele Halvlegen igennem, (Jeg mener naturligvis Tempoet, ikke Vejret). Inden længe kom Sofus Nielsen farende og gav sig til at danse Singhaleser Polka med tilhørende Puf i Ryggen og Omfavnelser paa den skotske Backs Tær og inden at hverken Maalmand eller Dommer havde set hvordan det gik, sad Bolden i det skotske Net.

Nu paafulgte en Pause, hvor Skotten og Dansken laa død paa Marken, særlig Anton og Harald morede sig med dette. Men saa syntes Niels det var nok og saa spadserede han med

Bolden fastgroet til sin højre Stortaa lige ind i det skotske Maal.

Der var naturligvis vild Jubel over dette for Niels Midelboe særegne Tric. Niels lyttede med stille Glæde til de vilde Indianer Hyl, men det forekom ham at Indianerne ikke var tilstrækkelig hæse endnu, og saa gav han dem noget at hyle for ved at sende Bolden ud til Axel Petersen, der strax „hjulede“ (jeg maa sige hjulede, for han ser nærmest ud, som han kører paa Cykle, naar han løber), op til det skotske Maal, og Bum! der sad det 4de Maal. Nu steg Jubelen og Indianerhyllene til en Helvedes Larm, der ikke er til at beskrive og den vedblev til længe efter at Kampen var forbi.

Jeg har hidtil været musikalsk, men jeg er det ikke mere.

R—c.

Fravoretsende Korrespondenter

I.

En Tur fra Berlin til Potsdam,

Det var en dejlig varm Søndagsmorgen, at vi blev stuede ind i et af den store Ringbanes Tog paa Potsdamer Bahnhof i Berlin. Kupeen var fyldt til Randen af mere eller mindre

gemytlige Berlinere, der ligesom vi skulde paa Søndagsudflugt. Toget kører gennem Forstæder og smaa idylliske Villabyer og langs med den store Skov Grünewald til vi naar vort foreløbige Maal Wannsee Station.

Stationen ligger lige ved Søen som er et af Berlinernes mest yndede Udflugtssteder. Dets største Attraktion: „das Freibad“ er endnu ikke aabnet men Skarer af Lystyachter krydser frem og tilbage paa Søen af Havelfloden.

Vi er imidlertid ikke saa lykkelige at eje en saadan, derfor vælger vi det fornuftige Parti at sejle over til „Schwedische Pavillon“ i en Motorbaad. Det er en ganske kort men herlig Sejlur. Solen skinner paa de mange hvide Sejl, og længere borte ser vi mellem store Skove, den hvide Sandstrand ved „Freibad“.

Snart lægger vi til Land. Lige ved Pavillonon staar i en Park — ikke den berømte Flensborgerløve, der er opstillet i Kadetskolens Gaard i Lichterfelde, men en Afstøbning af den. Hvis der ikke er udført andre uforklarlige Usmageligheder af Prøjserne efter 1864, saa er dette da i det mindste en saadan: I et Anfald af ustyrligt Overmod at slæbe dette stolte Mindesmærke bort fra dets rette Plads paa Kirkegaarden i Flensborg og som „Siegesdenkmal“ for Prins Friedrich Carl forsyne det med en tysk Indskrift og lade det staa i en forfalden Have uden Tilsyn

paa en Plads, der er overgroet med Ukrudt.

Nej vi vender os bort fra dette Udslag af prøjsisk Vandalisme og begiver os paa Vej til Sanssouci, et ganske anderledes tiltalende Minde om den Tid, der svandt. Først en solid Frokost; saa af Sted gennem et typisk brandenborgsk Landskab, en sandet Egn med store Fyrreskove, til Pfaueninsel. Her ligger et Slot, der tidligere hørte sammen med Sanssouci. Vi har dog ikke Tid til at bese det, den lille Floddamper ligger ved Landgangsbroen.

Nu sejler vi mellem de idylliske Flodbredder med høje, smukke Træer og blomstrende Syren og Guldregn. Sagnet om at hele Berlins Omegn er grim bringes fuldkommen ud af Verden.

Forbi Slottet Babelsberg, naar vi ind i Potsdam. Her bliver Floden til en svavset Rende, der løber mellem kedelige Huse og Pakhuse.

Vi gaar i Land ved en Badeanstalt. Uha, der skulde min Sandten stor Lyst til at bade i det Vand.

Selve „Potsdam atmet Langweile“ siger Berlinerne og vi faar øjeblikkelig det samme Indtryk. Derfor kører vi hurtigst muligt med Sporvogn til „Brandenburger Tor“ (ikke den rigtige, selvfølgelig), som ligger et Par Minutters Gang fra Sonssouci Slotspark.

Parken frembyder det skøn-

teste Syn, man kan tænke sig. Store grønne Plæner veksler med høje mørke Trægrupper og enkeltstaaende sjældne Træer. En Mængde Haver er knyttede sammen til et pragtfuldt Hele, den sicilianske, den nordiske, „das Veronawäldchen“ o. s. v., hver med sin særegne Karakter. Men først og fremmest illustreres dog den franske Havestil i det 18de Aarhundrede med de tæt klippede Hække og de lange lige Alleer.

Det er et storlaet Billede, man ser, naar man drejer op ad Hovedalleen og pludselig opdager Slottet, der ligger højt oppe med de brede blomsterbevoksede solbeskinnede Terrasser nedenfor. Ved Foden af Skraaningen springer den største Fontæne i hvis Tusinder af Vanddråber Solen danner en farveprægtig Regnbue.

Og alle Steder er der smukke Partier. Hist og her springer større og mindre Fontæner, og rundt omkring skimter man hvide Marmorstatuer, der er opstillet langs Alleerne og paa smaa Rotunder.

Selve Slottet er i typisk Rokostil. Det er i een Etage, bygget efter Tegning af Frederik den Store selv.

De fleste Værelser er endnu bevarede, som de var paa hans Tid. Den „schneidige“ Opsynsmand viser Folk om og udpeger de forskellige Mærkværdigheder.

(Fortsættes).

H. Christensens Bog- & Papirhandel,

Gl. Kongevej 105 — Telf. 2664.

Eget Bogbinderi. ∴ Eget Bogtrykkeri,

Leverandør til Henrik Madsens Skole.

Alle Skolebøger.

Alt Skolemateriel.

Tennis
Fodbold
Cricket
Boccia
Kroquet
Kastespil

Harald Børgesen,

Frederiksberggade 28

Alle Slags Sportsrekvisitter

fra bedste engelske Fabrikker.

Lystfiskeri
Bueskydning
Salonbøsser
Skydeskiver
Spejderartikler
Svømmerekv.

Naar De vil købe „**Fotografiapparater**“ eller De vil have Oplysninger om **Fotografien**, da henvend Dem til os. Vi giver gerne alle Oplysninger. Vore „Sigurd“ og „Ilford“ Plader er enestaaende. Fra 1. Juli indretter vi hver Onsdag Aften gratis Kursus for Fremkaldelse og Copiering.

Kongsbak & Cohn. Skovbogade 1.

Boldspilrekvisitter

købes bedst og billigst i
Foreningen
til Indkøb af Boldrekvisitter.

Vestervoldgade 8.

København B.

(Aarskontingent 50 Øre)

Vor Frue Boglade.

Største Udvalg af udenlandsk
Litteratur i billige Udgaver.

— Forlang Katalog —

Nørregade 13. Tlf. 9612.

„Brændpunktet“s Læsere anmodes om at gøre deres Indkøb hos dem, der annoncerer i Bladet.

Husk Skolens Boghdl.

H. A. SØLLING,

H. C. Ørstedesvej 42

(Hj. af Forchhammersvej)

Telf. 2340

Stort Lager af Skolebøger
og Skolerekvisitter til Henrik
Madsens Skole.

Køb og læs „Brændpunktet“.
Anoncer i „Brændpunktet“

Redaktionen sluttet 10. Juni ∴ Næste Numer udkommer ca. 1. Juli.

Udgivet af Elever i 1. G. Redaktion: Høysgade 101. Telefon Øbro 2405.

C. Ellong's Bogtrykkeri, Sofievej 9.